

УДК 336.221:336.7(477)

Резніченко К. Г., Самофат І. С.

ОСОБЛИВОСТІ ОПОДАТКУВАННЯ СТРАХОВИХ КОМПАНІЙ В УКРАЇНІ

У статті досліджено теоретичні основи оподаткування страхових компаній, проаналізовано динаміку податкових надходжень з податку на прибуток страхових компаній в Україні. Виявлено проблеми та запропоновано шляхи вдосконалення оподаткування страхових компаній, здійснено прогноз можливих надходжень до бюджету від оподаткування прибутку страхових компаній.

Ключові слова: *страхова компанія, Податковий кодекс України, оподаткування, податок на прибуток підприємств, доходи і витрати страховика, ухилення від оподаткування.*

Постановка проблеми. Зростання національної економіки на ринкових засадах залежить від ефективної діяльності як банківських, так і небанківських фінансових установ. Небанківські фінансові установи, зокрема і страхові компанії, відіграють важливу роль в соціально-економічному розвитку України, так як здатні запропонувати більш широкий спектр спеціалізованих фінансових послуг, ніж банки. Саме в умовах ринку, що супроводжується різноманітними ризиками, зростає значення страхування як важливого засобу захисту майнових інтересів юридичних і фізичних осіб. У сферу страхування входять нові суб'єкти як з боку осіб, які пропонують страхові послуги, так і з боку одержувачів цих послуг. Гармонізація їхніх інтересів, а також належна організація страхової справи в країні, дієвість і розвиток страхування неможливі без належної правової бази, основу якої складає Закон України «Про страхування».

Ринкові трансформації в Україні визначили нову роль страхування у соціально-економічному житті суспільства, обумовили зародження та розвиток національного ринку страхових послуг. Зміни у страховому секторі економіки країни відбуваються настільки стрімко, що вони не завжди встигають отримувати достатнє наукове осмислення та вивчення. В результаті у вітчизняному страхуванні накопичилися проблеми теоретичного та прикладного характеру, без розв'язання яких неможливо забезпечити формування в Україні високоорганізованого та ефективного ринку страхових послуг. Вивчення оподаткування страхових компаній, їх розвиток та функціонування для подальшого вдосконалення чи реформування обумовлює актуальність теми дослідження.

Для подальшого розвитку страхового ринку України необхідно вдосконалити систему оподаткування, яка б не обтяжувала страховиків, а навпаки – стимулювала їх діяльність.

Аналіз останніх досліджень і публікацій, виділення невирішених раніше частин загальної проблеми. Дана проблема перебуває в полі зору

науковців та фахівців, таких як: В.Д.Базилевич, К.С.Базилевич, О.О.Гаманкова, Н.О.Гура, О.І.Коблянська, В.С.Лень, Т.Г.Мельник, С.С.Осадець, Р.В.Пікус, В.Б.Тропіна, О.І.Черняк, О.Ф.Філонюк, В.Г.Швець та ін. Водночас, питання оподаткування страхової діяльності потребують подальшого дослідження.

Мета статті. Метою статті є дослідження особливостей оподаткування страхових компаній, аналіз податкових надходжень з податку на прибуток страхових компаній, виявлення проблем та шляхів удосконалення оподаткування страхових компаній України.

Виклад основного матеріалу. Ринок страхових послуг залишається найбільш капіталізованим серед інших небанківських фінансових ринків. Загальна кількість страхових компаній (далі СК) станом на 31.12.2014 становила 382, з яких 57 СК зі страхування життя (СК "Life") та 325 СК, що здійснювали види страхування, інші, ніж страхування життя (СК "non-Life"). За 2014 рік кількість страхових компаній зменшилася на 25 СК.

Відомо, що податкові надходження залежать від діяльності страхових компаній, основним джерелом доходу яких є страхові премії.

Об'єкт оподаткування страховика, до якого застосовується ставка, розраховується як сума страхових платежів, страхових внесків, страхових премій, нарахованих за договорами страхування і співстрахування. При цьому страхові платежі, страхові внески, страхові премії за договорами співстрахування включаються до складу об'єкта оподаткування страховика тільки в розмірі його частки страхової премії, передбаченої договором співстрахування [1].

З 1 січня 2011 року вступив в дію Податковий кодекс України (далі ПКУ), що докорінно змінив податкову систему в країні. Значні зміни відбулись, зокрема, у механізмі справляння податку на прибуток страхових компаній. З 1 січня 2015 року, відповідно до Закону України «Про внесення змін до Податкового кодексу України та деяких законодавчих актів України щодо податкової реформи» від 28 грудня 2014 року № 71-VIII передбачені зміни, які пов'язані також з оподаткуванням страхових компаній [1].

Згідно нового законодавства страховики сплачують податок на прибуток за ставкою 18% визначеною відповідно до пункту 136.1 статті 136 ПКУ, та податок на дохід за ставкою 3% за договорами страхування від об'єкта оподаткування, що визначається у підпункті 141.1.2 пункту 141.1 статті 141 ПКУ, та 0 відсотків за договорами з довгострокового страхування життя, договорами добровільного медичного страхування та договорами страхування у межах недержавного пенсійного забезпечення, зокрема договорів страхування додаткової пенсії.

Ставки 0, 4, 6, 12, 15 і 20 відсотків застосовуються до доходів нерезидентів та прирівняних до них осіб із джерелом їх походження з України у випадках, встановлених пунктом 141.4 статті 141 ПКУ.

Нарахований страховиком податок на дохід за ставкою є різницею, яка зменшує фінансовий результат до оподаткування такого страховика.

Валові страхові премії, отримані страховиками при страхуванні та перестраховуванні ризиків від страхувальників та перестраховальників за 2014 рік, становили 26 767,3 млн. грн., з яких:

- 9 519,9 млн. грн. (35,6%), що надійшли від фізичних осіб;
- 17 247,4 млн. грн. (64,4%), що надійшли від юридичних осіб.

Тенденція зміни основних показників діяльності на ринку страхових послуг за останні 2011-2013 років свідчить про наявність хоча і незначних, але якісних зрушень на цьому ринку. За 12 місяців 2014 року сума отриманих страховиками валових премій з видів страхування, інших, ніж страхування життя становила 24 607,5 млн. грн. (або 91,9% від загальної суми страхових премій), а зі страхування життя – 2 159,8 млн. грн. (або 8,1% від загальної суми страхових премій).

Концентрація страхового ринку за надходженнями валових страхових премій станом на 31.12.2014 зображена на рисунку 1.

Рис. 1. Динаміка страхових премій за 2012-2014 рр. (млн.грн.)

Джерело: Офіційний сайт Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг [Електронний ресурс]. – Режим доступу: [http://nfp.gov.ua/content/\[2\]](http://nfp.gov.ua/content/[2])

Чисті страхові премії за 2014 рік становили 18 592,8 млн. грн., що становить 69,5% від валових страхових премій. Чисті страхові премії за 2013 рік становили 21 551,4 млн. грн.

Обсяги валових страхових премій за 2014 рік зменшилися порівняно з 2013 роком на 6,6%, з 2012 роком зросли на 24,5%. Найбільший спад валових страхових премій відбувся у I кварталі 2014 року на 27,8% порівняно з IV кварталом 2013 року (довідково: у IV кварталі 2013 року валові страхові премії становили 7 296,9 млн. грн.) [2].

Для аналізу самих податкових надходжень до бюджету розглянемо проміжок з 2008 по 2014 рр. Можемо спостерігати досить цікаву тенденцію. До Зведеного бюджету України нерівномірно надходили податкові надходження з податку на прибуток страхових організацій, включаючи філіали аналогічних організацій, розташованих на території України протягом 2008-2014 рр. млн.грн.(рис. 2).

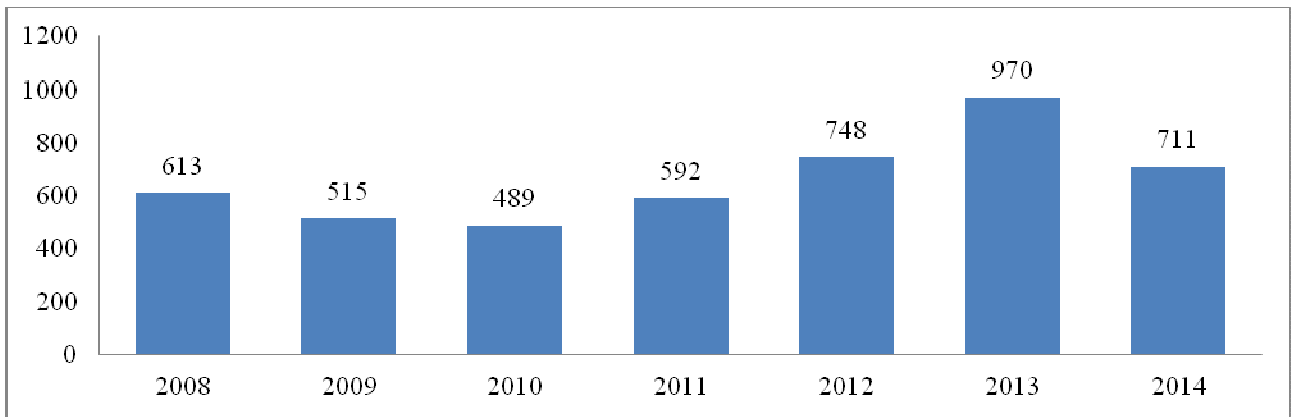

Рис. 2. Динаміка податкових надходжень з податку на прибуток страхових організацій до Зведеного бюджету України протягом 2008-2014 рр. млн.грн.

Джерело: складено авторами за даними Державної казначейської служби України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.treasury.gov.ua/main/uk/doccatalog/list?currDir=2179> [3]

Найбільше надійшло податків і платежів до Зведеного бюджету України у 2012 р.- 748 млн. грн., а найменше у 2009 р.- 309 млн. грн. Спад розміру сплачених податків у 2009 році опосередковано пов'язаний із податковою політикою держави. Вважаємо, що причиною такого зниження розміру податкових надходжень стала світова криза кінця 2008 року, що «підкосила» економіку світу, і України в тому числі. Доходи страхових компаній зменшились, що призвело до невчасної сплати податків окремими компаніями, а інші взагалі не могли сплатити та оголошували себе банкрутами. Страховим компаніям було заборонено відраховувати премії на перестраховування із об'єкта оподаткування і тільки з 2013 року – це було відновлено. Страхові компанії «адаптувалися» до економічного становища, стали більш фінансово стійкими та платоспроможними.

У 2013 році за результатами планових перевірок Державної фіскальної служби обсяги схем мінімізації податкових зобов'язань через інструменти псевдостраховування сягнули майже 3 млрд. Сутність схеми «псевдостраховування» полягає в тому, що платежі з перестраховування спрямовуються на «податкові ями» - компанії, що ліквідуються, використовуючи фіктивне банкрутство та декларування недостовірних звітних даних. За 2013 рік встановлено більше 1000 підприємств реального сектора економіки, які скористалися послугами такого схемного страхування. Їм донараховано податкових зобов'язань з податку на прибуток 163 млн. грн. [4].

Аналіз літературних джерел свідчить про те, що банківська та страхова діяльність в наш час є одними із найприбутковіших організацій. Останнім часом значно посилилася конкуренція між банківським та страховим бізнесом, і переможцями в цій конкурентній боротьбі часто виходять страхові компанії.

Порівняємо відношення податкових платежів страхових компаній до податкових платежів сплачених банківськими установами. Як видно з таблиці 1 обсяг податкових надходжень від страхових компаній поступово зростає як в абсолютному, так і у відносному значенні до 2014 року, хоча цей показник в загальній величині податкових надходжень є дуже незначним. Проте у 2014 році відбулося різке скорочення сплаченого податку на прибуток. Варто також

зазначити, що частка сплаченого податку на прибуток страховими компаніями в загальній величині податку на прибуток залишилася незмінною у 2014 році проти 2013 року, не зважаючи на зменшення абсолютної величини податкових надходжень, що можна пояснити зменшенням загального обсягу податку на прибуток підприємств.

Таблиця 1

Порівняння податкових платежів з податку на прибуток страхових компаній та банківських установ у 2008-2014 рр., млн. грн.

Роки	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Загальна сума податку на прибуток	47856,82	33048,03	40359,07	55096,98	55793,02	54993,85	40201,49
Податок на прибуток страхових організацій	613,2	515,08	488,65	591,64	748,17	970,16	711,47
Податок на прибуток банківських організацій	3681,86	2488,19	591,91	843,2	884,74	2198,02	2251,14
Частка податку на прибуток страхових компаній у загальній величині податку на прибуток, %	1,3	1,6	1,2	1,1	1,3	1,8	1,8
Частка податку на прибуток банківських організацій у загальній величині податку на прибуток, %	7,7	7,5	1,5	1,5	1,6	4	5,6
Відносний показник порівняння податкових платежів страхових компаній до податкових платежів сплачених банківськими установами, %	16,65	20,7	82,55	70,17	84,56	44,14	31,6

Джерело: складено авторами за даними Державної казначейської служби України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.treasury.gov.ua/main/uk/doccatalog/list?currDir=2179> [3].

В 2008 році сума сплаченого податку на прибуток страхових організацій складала 16,65% від сплаченого податку на прибуток банківськими установами. На рисунку 3 спостерігаємо в 2010 році зростання показника до 82,55% [3]. В 2012 році показники сплаченого податку практично зрівнялись і співвідношення становило 84,56%. Це пояснюється тим, що із прийняттям ПКУ влада зробила більший акцент на оподаткування страхових компаній, і послабила тиск на банківську сферу.

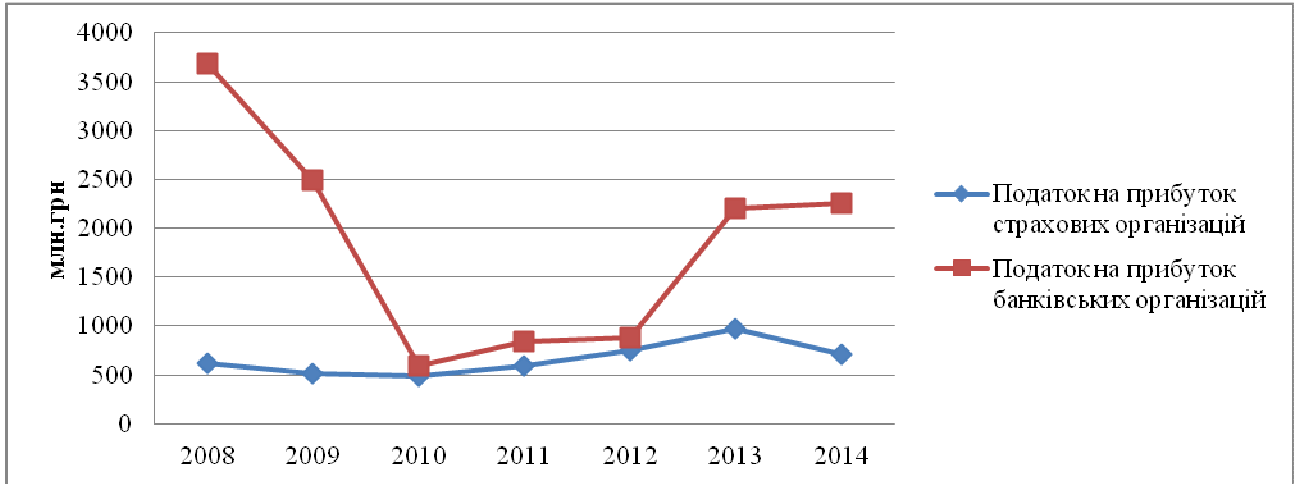

Рис. 3. Динаміка сплачених податкових платежів страховими компаніями та банківськими установами у 2008-2014 рр., млн.грн.

Джерело: складено авторами за даними Державної казначейської служби України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.treasury.gov.ua/main/uk/doccatalog/list?currDir=2179> [3].

Саме з 2012 року починається поступове зниження кількості страхових компаній на фінансовому ринку: з 442 у попередньому періоді до 414. За 2014 рік загальна кількість страховиків скоротилася в порівнянні з минулим роком і склала 382 страхових компаній, з яких 57 – зі страхування життя, 325 – по non-life страхуванню [2]. Одним із факторів зменшення чисельності учасників ринку стало посилення жорсткої політики державного регулятора в боротьбі з недобросовісними компаніями, що і призвело, у свою чергу, до зниження податкових надходжень до бюджету. З іншого боку, це пов'язано з подіями, які нині відбуваються у банківському секторі, зокрема девальваційні процеси та закриття банків Національним банком України. Передусім страховики стали жертвою фінансового стану банківської системи. За законом, резерви страхових компаній, тобто кошти, необхідні для забезпечення платоспроможності ринку, розміщуються, зокрема, на депозитах у банках. Проте як кошти юридичних осіб ці гроші не підпадають під будь-які гарантії. Страхові компанії не можуть повернути кошти з банків, які вже стали неплатоспроможними, чи з банків, які не повертають депозити, але під опіку Фонду гарантування вкладів їх не переведено.

Іншою проблемою, з якою зіткнулися страховики, стала заборона переказувати за кордон платежі у валюті, введена постановою НБУ №540 [5]. Це означає неможливість перестраховувати ризики на зовнішніх ринках, тобто потенційну підвищену збитковість чи відмову у виплатах за цілим ланцюжком страхових подій.

Поряд з цим вагомим є той фактор, що багато років не ухвалюють законів, які можуть поліпшити ситуацію на страховому ринку в цілому. Це, зокрема, закон «Про електронну комерцію», який може оптимізувати якість страхових сервісів.

В умовах сьогодення, синхронно із закриттям низки гравців, страховий сектор може пройти процес укрупнення, аналогічний до подій на банківському ринку. Ці процеси можуть розпочатися через 3–6 місяців. Деякі страхові компанії закриють через неплатоспроможність і відсутність підтримки з боку акціонерів.

Також, на нашу думку, впливовим чинником стала політична ситуація в країні в 2013-2014 роках, що вплинуло не лише на діяльність страхових компаній, а й на економіку країни в цілому.

Відомо, що до 1 січня 2015 року оподаткування страхових компаній України передбачало відрахування до бюджету 3% від розміру доходу, отриманого від страхової діяльності. За новим законодавством, нарахований страховиком податок на дохід за ставкою є різницею, яка зменшує фінансовий результат до оподаткування такого страховика.

Прийнята система оподаткування за рік здатна практично знищити страховий бізнес України. Це відбудеться внаслідок того, що навантаження на фонд оплати праці не знизиться (оскільки в кризовій ситуації у страховиків не буде можливості виконати умови для застосування понижуючого коефіцієнта), а податкове навантаження на страховика збільшиться сукупно до 30%.

Незаперечною перевагою старої системи була прозорість системи оподаткування: 3% з премій, які надійшли. І для перевіряючих органів – розрахунок простий.

Одним із небагатьох плюсів нової системи можна назвати те, що встановлена нульова ставка оподаткування страхових премій з добровільного медичного страхування (далі ДМС). В той же час ДМС оподатковується за ставкою 0% тільки у випадку, якщо виплата йде на користь закладів охорони здоров'я. Якщо ж у договорі прописана норма відшкодування витрат застрахованій особі у вигляді компенсації, то в цьому випадку до даного договору застосовується ставка оподаткування 3% [1].

Якщо даний пункт прибрати з договору страхування, це значно погіршує умови договору для клієнта та якість наданих послуг. Якщо ж цей пункт договору зберегти, пільгову ставку оподаткування 0% страховик втрачає. У результаті – пільги немає.

Крім того, малоприбутковому сектору економіки збільшили податки на 15-30% при відсутності підтримки з боку держави у вигляді рефінансування і т.п. Також страхову галузь чекають судові позови з податковою при перевірці в частині доказу віднесення витрат на валові витрати.

Так, в запропонованій системі оподаткування на 2015 рік відсутній прописаний перелік витрат, який враховується при визначенні фінансового результату страховика до оподаткування, тому незрозуміло, які витрати необхідно віднімати при розрахунку бази оподаткування з інших доходів. Також не прописано, які страхові резерви можливо враховувати при визначенні

фінансового результату до оподаткування, що, в свою чергу, також може значно вплинути на збільшення бази оподаткування і, як наслідок, збільшення податку на прибуток.

Поряд з погрозами, пов'язаними зі збільшенням податку на прибуток, з'являється низка загроз при проведенні перевірок податківцями. Найбільшу увагу перевіряючих буде приділено перестраховальникам-резидентам. При визначенні фінансового результату до оподаткування вони зменшують оподатковувану базу. На практиці вже неодноразово договори з перестраховиками визнавалися фіктивними, що призводило до нарахування великих штрафів.

Зрозуміло, що уряд шляхом таких нововведень сподівався зібрати більше податків, але в підсумку ефект може виявитися прямо протилежним. Можливо, на перших порах податкові надходження зростуть. Але оскільки сьогодні страховий бізнес малорентабельний, то цілком імовірно, що в цих умовах частина страхових компаній почне затримувати виплати, а інша частина страховиків просто піде з ринку, не маючи можливості виконувати свої зобов'язання перед клієнтами.

Існують також різні схеми ухилення від сплати податків. Найбільш поширеним порушенням стала «псевдоперестраховка». Суть такої схеми у тому, що платежі з перестраховки спрямовуються до "податкової ями" - компанії, яка за допомогою фіктивного банкрутства ліквідується і декларує недостовірні дані. Така схема вигідна саме невеликим компаніям, а також фірмам, які приймають ризики, що перевищують їхні активи. Виявити псевдостраховання можливо, аналізуючи конкретні договори страхування і в цілому баланс компанії [6].

Існує ще одна схема відходу страховиків від оподаткування. Однак про неї рідко говорять. Дуже часто страхові компанії мають при собі так звані венчурні фонди. Ці установи призначені для інвестування у ризиковані інноваційні проекти, і, згідно з чинним законодавством, не сплачують взагалі ніяких податків. Страхова компанія імітує заборгованість перед венчурним фондом, і потім поступово щомісяця розраховується, пересилаючи на його рахунки живі гроші. Зрозуміло, що з цих перерахунків "венчурка" не сплачує податків. Потім кошти передаються знову страховій компанії.

Також існує таке поняття як офшорні страхові компанії. Базова схема офшорного страхування ґрунтується на переказі страхових премій на адресу офшорних страхових фірм, де їх прибуток не оподатковується. Основними цілями створення таких компаній є: ухилення від оподаткування, нелегальний експорт капіталу, створення неформальних фондів грошових коштів, відмивання злочинних доходів [7].

Звернімо увагу на прогностичні показники податкових надходжень від оподаткування прибутку страхових компаній. Для знаходження прогнозу можна використати функцію ПРЕДСКАЗ. За допомогою функції визначили, що податкові надходження від оподаткування діяльності страхових компаній будуть знижуватися, про що свідчать результати рис.4. У 2015 році прогнозується, що до Державного бюджету України надійде податку на

прибуток від діяльності страхових компаній у розмірі 871,84 млн.грн., у 2016 – 924,14 млн.грн., у 2017 – 976,44 млн.грн..

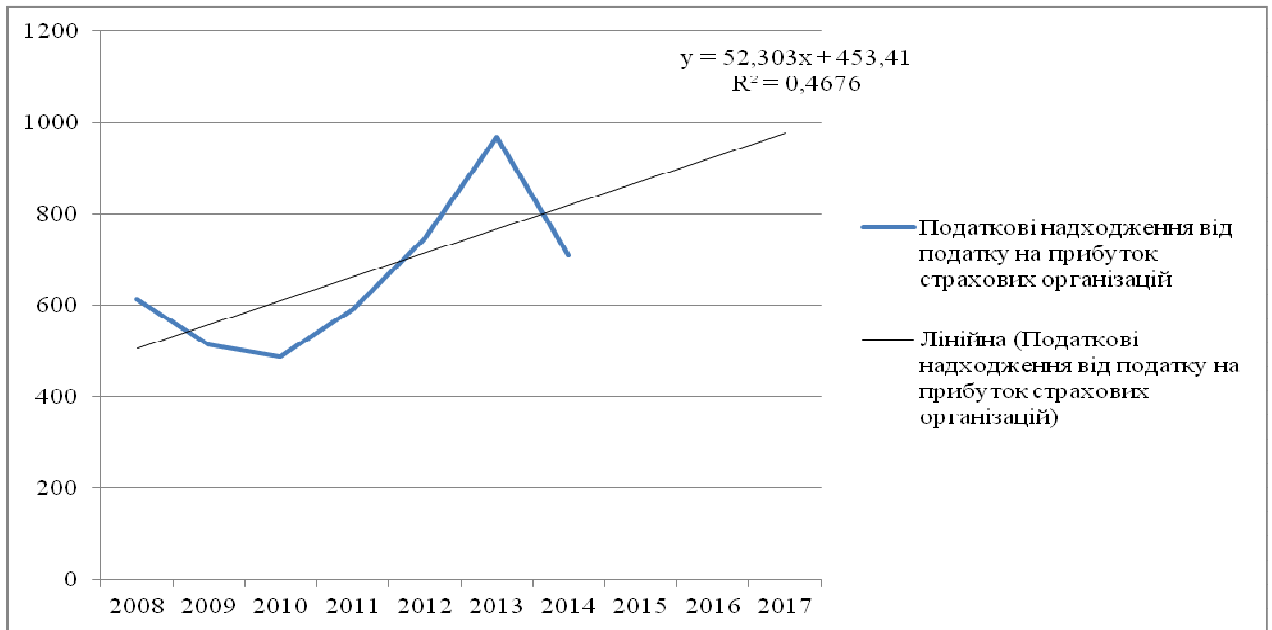

Рис. 4. Прогнозування податкових надходжень з податку на прибуток страхових організацій до Зведеного бюджету України на 3 роки вперед

Джерело: складено авторами за даними Державної казначейської служби України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.treasury.gov.ua/main/uk/doccatalog/list?currDir=2179> [3].

Згідно рис. 4, лінія тренду спадаюча, а це означає, що прогнозований показник у 2015-2017 рр. має тенденцію до спадання. Отже, податкові надходження від податку на прибуток страхових організацій до бюджету України будуть зменшуватися.

Нами досліджено, що зростання прибутковості й рентабельності роботи страхової організації досягається через постійну узгодженість її доходів та витрат в цілому по страховому фонду. Особливо привабливим є стабільне перевищення обсягів доходів над витратами, чим досягається фінансова стійкість всіх або переважної більшості страхових операцій. В основі її забезпечення лежать, насамперед, раціональні величини тарифних ставок (вигідні страховику й прийнятні для страхувальників), а також необхідний рівень концентрації коштів в страховому фонді. Саме при цій умові досягається необхідне територіальне і в часі рознесення збитку. На концентрацію засобів страхового фонду безпосередньо впливає постійно зростаюче число страхувальників й застрахованих об'єктів.

Більшість учасників класичного страхового ринку України індиферентно ставляться до вибору системи оподаткування. Для побудови системи управління страховими податковими ризиками у страховій галузі важливо, щоб це була єдина ставка, а також було передбачено перехідний період як мінімум на два роки. Але підхід до питання оподаткування страхової діяльності повинен бути збалансованим, бо зростання ставки оподаткування може призвести до подорожчання страхових послуг та збільшити собівартість страхового поліса до невиправданих сум [8].

Ідеальний спосіб оподаткування страхового бізнесу полягає у стягненні податку безпосередньо з корпоративного прибутку страхової компанії. Така система ставила би страховий бізнес у рівні умови з іншими підприємницькими структурами і не створювала б економічних стимулів до податкового планування. Пряме оподаткування страхових прибутків покликане максимально точно зіставити валові доходи та витрати компанії з метою коректного підрахунку чистого прибутку. Попри те, що пряме оподаткування таких прибутків потребує надзвичайно кропіткої роботи з розробки адекватних податкових норм, воно все ж таки є можливим і його застосовують у багатьох країнах. Враховуючи це, запровадження податку на прибуток в Україні є опцією, на яку варто орієнтуватися вже в короткостроковій перспективі [9].

Сутність концептуальних напрямів удосконалення податку з прибутку полягає у тому, щоб:

- об'єктом оподаткування обрати прибуток як підсумок роботи за звітний період;
- базу податку визначати як різницю між валовими доходами та валовими витратами й амортизацією;
- до бази оподаткування застосовувати звичайну ставку податку, встановлену для усіх платників податку.

На нашу думку, важливим аспектом оподаткування страхової діяльності слід виділити диференціацію податків залежно від частоти реалізації ризику на страховому ринку, тобто чим вища ймовірність настання страхового випадку, тим меншою має бути ставка податку. Запровадження такої системи оподаткування забезпечить:

- рівні ринкові умови страхових компаній з іншими видами діяльності;
- зменшення ризику банкрутства більшості страхових компаній;
- збереження існуючої тенденції росту надходжень по податку на прибуток страховиків до бюджету;
- скорочення обсягів податкової оптимізації;
- успішний поштовх розвитку класичного страхування.

Погоджуємося з думкою науковців, що одним із напрямів удосконалення податку на прибуток є запровадження диференційованого оподаткування прибутків страховиків за видами діяльності залежно від напряму, обсягів і результатів діяльності, а саме: окремого оподаткування основної операційної діяльності, окремого – фінансової діяльності, окремого – інвестиційної діяльності та окремого оподаткування іншої операційної діяльності. Диференційоване оподаткування стимулюватиме страховиків до одержання і декларування позитивних прибутків за кожним видом діяльності окремо. За таких умов податки на прибутки страховиків стануть прямими податками. Страховики сплачуватимуть податки лише за тими видами діяльності, які матимуть прибутки. Перехід страховиків на диференційовану систему оподаткування значно зменшить можливості участі страховиків у схемах податкової оптимізації, виведення коштів за кордон й бажання приховати реальні прибутки. Що дасть поштовх для розвитку класичного страхування, що є постачальником інвестиційних ресурсів на потреби розвитку економіки [10].

Висновки. Таким чином, проведене дослідження підтверджує, що система оподаткування страхової діяльності супроводжується конкретними проблемами, що потребують негайного вирішення. За допомогою створення різноманітних схем ухилення від сплати податків державний бюджет втрачає майже третину надходжень від оподаткування страхової діяльності. Для подальшого розвитку страхового ринку України уряду необхідно вирішити, яка система оподаткування сприятиме нормальній, успішній роботі страхового ринку — колишня, яка передбачала оподаткування з доходу від страхової діяльності, чи оподаткування на загальних умовах при чіткому визначенні витрат, що враховуються при визначенні фінансового результату страховика до оподаткування. Одним із перспективних напрямів удосконалення оподаткування діяльності страхових компаній має бути перехід страховиків на диференційовану систему оподаткування, що значно зменшить можливості участі страховиків у схемах податкової оптимізації, виведення коштів за кордон й бажання приховати реальні прибутки. Це дасть поштовх для розвитку класичного страхування, що є постачальником інвестиційних ресурсів на потреби розвитку економіки.

Список використаних джерел

1. Закон України "Про внесення змін до Податкового кодексу України та деяких інших законодавчих актів України" № 77-VIII від 28.12.2014 [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1621-18>
2. Офіційний сайт Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://nfp.gov.ua/content/>
3. Офіційний сайт Державної казначейської служби України. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.treasury.gov.ua
4. Офіційний сайт Державної фіскальної служби України. - [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://sfs.gov.ua/>
5. Про введення додаткових механізмів для стабілізації грошово-кредитного та валютного ринків України [Постанова Національного банку України № 540 від 29 серпня 2014 року] [Електронний ресурс] // Національний банк України: [сайт]. – Режим доступу: <http://www.bank.gov.ua/doccatalog/document?id=9987297>
6. Громов О. Страховики законно ухиляються від податків//Українська правда. Економічна правда// – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.epravda.com.ua/publications/2008/10/2/165458/>
7. Терещенко В.С., Бевза Н.С. Проблеми оподаткування страхових компаній та шляхи їх вирішення [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.rusnauka.com/6_PNI_2012/Economics/7_102386.doc.htm
8. Іванцова Ю.В. Оподаткування страхової діяльності [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://intkonf.org/ivantsova-yuv-opodatkovannya-strahovoi-diyalnosti/>

9. Островерха Р.Е. Податкове регулювання попиту і пропозиції страхових послуг [текст] // Науковий вісник НУДПСУ (економіка, право). - 2009. - С. 114-123.
10. Шірінян Л. Диференційоване оподаткування страховиків як спосіб фінансового регулювання страхового ринку [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://ladashirinyan.ucoz.ua/RepositArticles/2013Shirinyan_BuhOblikAudit_DiffOpod_Ukr.pdf

Подано до редакції 26 травня 2015 року

Резніченко К. Г., Самофат І. С.

Особенности налогообложения страховых компаний в Украине

В статье исследованы теоретические основы налогообложения страховых компаний, проанализирована динамика налоговых поступлений по налогу на прибыль страховых компаний в Украине. Выявлены проблемы и предложены пути совершенствования налогообложения страховых компаний, осуществлен прогноз возможных поступлений в бюджет от налогообложения прибыли страховых компаний.

Ключевые слова: *страховая компания, Налоговый кодекс Украины, налогообложения, налог на прибыль предприятий, доходы и расходы страховщика, уклонение от налогообложения.*

Reznichenko K. G., Samofat I. S.

Taxation insurance companies in Ukraine

In the article the theoretical foundations of taxation of insurance companies, analyzes the dynamics of tax revenues from income tax of insurance companies in Ukraine. The problems and suggested ways to improve taxation of insurance companies, made possible forecast revenue from tax profit of insurance companies.

Key words: *insurance company, the Tax Code of Ukraine, tax, corporate income tax, income and expenses insurer tax evasion.*

Резніченко Катерина Григорівна – старший викладач кафедри фінансових ринків Національного університету ДПС України.

Самофат Ілона Станіславівна – студентка 4 курсу навчально-наукового інституту фінансів та банківської справи Національного університету ДПС України.